Lausunto
15.10.2026
Dnro 001/81/2026
Lotta Savinko

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen perjantaina 16.10.2026 klo 11.00

HE 220/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työssä käytettäväksi tarkoitettujen teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä. Lausunto keskittyy ensimmäisen lakiehdotuksen 12–20 §:n seuraamussääntelyyn ja viidennessä lakiehdotuksessa ehdotettuun rikoslain 44 luvun 1 §:n muutokseen.

Akavan keskeiset painotukset:
- Seuraamusjärjestelmän on vahvistettava työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojaa.
- Hallinnollisten seuraamusmaksujen on oltava vaikuttavia ja ennaltaehkäiseviä.
- Valvonnan voimavarat ja uudistuksen vaikutusten seuranta on turvattava.

Työntekijöiden turvallisuus seuraamusjärjestelmän lähtökohtana

Akava pitää perusteltuna työssä käytettävien teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta koskevan sääntelyn selkeyttämistä ja seuraamusjärjestelmän kehittämistä. Työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojaaminen edellyttää valmistajille, maahantuojille ja muille talouden toimijoille asetettujen velvoitteiden tehokasta valvontaa sekä oikeasuhtaisia ja vaikuttavia seuraamuksia niiden rikkomisesta.

Hallinnolliset seuraamusmaksut voivat täydentää rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää etenkin silloin, kun kyse on selvästi määriteltävistä ja moitittavuudeltaan lievemmistä rikkomuksista. Uudistus ei kuitenkaan saa heikentää työntekijöiden turvallisuuden suojatasoa eikä vaikeuttaa vakaviin turvallisuuspuutteisiin puuttumista.

Seuraamuslajien välisen rajanvedon tulee perustua rikotun velvoitteen merkitykseen, teon vakavuuteen ja siitä aiheutuvaan vaaraan. Rikosoikeudellisen vastuun tehokas soveltaminen on turvattava erityisesti silloin, kun vaatimustenvastainen tekninen laite on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle.

Lausunto
15.10.2026
Dnro 001/81/2026
Lotta Savinko

Seuraamusmaksujen riittävä vaikuttavuus

Ensimmäisen lakiehdotuksen 12 ja 13 §:ssä säädetään ehdotuksen mukaan hallinnollisista seuraamusmaksuista. Akava korostaa, että sekä maksujen tason että niiden määräämisedellytysten on tuettava rikkomusten ennaltaehkäisyä.

On tarpeen arvioida huolellisesti, ovatko seuraamusmaksujen enimmäismäärät ja niiden suhteuttaminen liikevaihtoon riittäviä erityisesti suurten talouden toimijoiden kohdalla. Turvallisuusvelvoitteiden laiminlyönti ei saa muodostua taloudellisesti kannattavaksi.

Valvonnan edellytykset ja vaikutusten seuranta

Seuraamusjärjestelmän vaikuttavuus riippuu myös valvonnan toimivuudesta. Markkinavalvonnan keskittämisen yhteydessä on turvattava Lupa- ja valvontaviraston riittävät voimavarat, erityisosaaminen ja mahdollisuudet puuttua turvallisuuspuutteisiin viivytyksettä.

Akava esittää uudistuksen toimeenpanon ja vaikutusten järjestelmällistä seurantaa. Seurannassa on arvioitava erityisesti, tehostavatko hallinnolliset seuraamusmaksut velvoitteiden noudattamista, ovatko ne riittävän varoittavia ja toimiiko hallinnollisten seuraamusten ja rikosoikeudellisen vastuun välinen työnjako tarkoituksenmukaisesti. Akava painottaa, että seuraamusjärjestelmän uudistamisen tulee ennen kaikkea ehkäistä turvallisuusvelvoitteiden laiminlyöntejä ja vahvistaa työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojaa.

Akava ry:n puolesta

Lotta Savinko
Tasa-arvo- ja työympäristöasioiden päällikkö

Akava ry
www.akava.fi
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
y-tunnus (0200918–0)